

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 17 Ιανουαρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Μέλος και Εισηγήτρια και Ελευθερία Καλαμιώτη Μέλος.

Για να εξετάσει την από 11.12.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1986/11.12.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), με διεύθυνση στα ... επί της οδού ... αρ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί, άλλως τροποποιηθεί, η υπ' αριθ. ... /2023 Διακήρυξη της Αναθέτουσας Αρχής με ΑΔΑΜ: ... 2023-11-24, ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού κάτω των ορίων, για την ... για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής.

Η εξέταση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί το οφειλόμενο παράβολο, ποσού 600,00 € (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

Αριθμός απόφασης : 263/2024

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή, με την προσβαλλομένη υπ' αρ. πρωτ. .../24.11.2023 και αρ. .../2023 Διακήρυξη, προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ... για ένα (1) έτος, προϋπολογισθείσας δαπάνης 136.000 € συμπ/νου Φ.Π.Α., με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 24.11.2023 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό α/α ...

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η Αναθέτουσα Αρχή ασκεί, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 11.12.2023 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η δε προσβαλλόμενη Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ, κατά τα ανωτέρω, στις 24.11.2023, συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι έλαβε γνώση αυτής στις 05.12.2023.

5. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή προέβη στις κατά νόμο προβλεπόμενες κοινοποιήσεις της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

6. Επειδή, σύμφωνα με το αρ. 1.3 της Διακήρυξης, η συναφθσόμενη σύμβαση έχει ως αντικείμενο την ... , για ένα (1) έτος, όπως ειδικότερα, στο Παράρτημα Ι περιγράφεται.

7. Επειδή, όσον αφορά στη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, ο προσφεύγων πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει, κατ' αυτόν, τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του

Αριθμός απόφασης : 263/2024

αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό. Η βλάβη αυτή που επικαλείται ο προσφεύγων, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να ανάγεται σε συγκεκριμένα και αρκούντως εξειδικευμένα πραγματικά περιστατικά αφορώντα τη νομική ή την πραγματική κατάστασή του, που αποκλείουν ή καθιστούν υπερβολικά δυσχερή τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014, Δημήτριο Γ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Γ' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα- Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 762, με τις εκεί παραπομπές). Επιπλέον, για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος και της κατ' άρ. 346 και 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 βλάβης του προσφεύγοντος, για την προσβολή των όρων διακήρυξης, αρκεί κατ' αρχήν η επίκληση της ιδιότητας του ενδιαφερομένου και δυνάμενου προς συμμετοχή στον διαγωνισμό και δεν απαιτείται η επίκληση, πολλώ δε μάλλον η απόδειξη, πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής που συνδέονται με το δικαίωμα συμμετοχής του, απαίτηση η οποία συνδέεται με επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, η δε απόδειξή της κατά το παρόν στάδιο προσβολής των όρων της διακήρυξης θα συνεπαγόταν περιπλοκές και δυσχέρειες στην επιδιωκόμενη προδικαστική προστασία (βλ. ΔΕφΠατρών Ν25/2019, σκ.10).

8. Επειδή, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι δραστηριοποιείται στον τομέα των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης ψυκτικού και υδραυλικού εξοπλισμού, καυστήρων και παροχής εξειδικευμένου τεχνικού προσωπικού και ως εκ τούτου έχει δικαιολογημένο ενδιαφέρον να διεκδικήσει την ανάθεση της υπόψη σύμβασης, καθότι το αντικείμενό της εμπίπτει στους σκοπούς τους. Επιπλέον, όπως προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού, η προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορά στις 11.12.2023, ωστόσο, ενόψει της αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας, δυνάμει της υπ' αρ. Α1168/2023 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, αυτή παραμένει σφραγισμένη. Συνεπώς, κατ' αρχήν, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκεί την προδικαστική προσφυγή, ως ενδιαφερόμενη προς συμμετοχή στον διαγωνισμό, επικαλούμενη

Αριθμός απόφασης : 263/2024

συγκεκριμένους όρους της Διακήρυξης που αποκλείουν αυτήν (τη συμμετοχή).

9. Επειδή, στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. ... 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα

Αριθμός απόφασης : 263/2024

ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.». Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης» «... , για ένα (1) έτος, όπως αυτή περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα I της παρούσας Διακήρυξης. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στον ακόλουθο κωδικό του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : ... (...). Προσφορές για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών δεν γίνονται δεκτές και θα απορρίπτονται. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I της παρούσας Διακήρυξης....». Στο άρθρο 1 του Παραρτήματος I ορίζεται ότι «Το παρόν γίνεται για την παροχή υπηρεσιών ... του ... «...» για ένα έτος . Αποδεδειγμένη εμπειρία 5ετή στην επισκευή και συντήρηση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων. Όλοι οι ανωτέρω τεχνίτες θα έχουν καλή γνώση στον χειρισμό ηλεκτρονικού υπολογιστή για την παρακολούθηση των Η-Μ εγκαταστάσεων, (θα προσκομιστεί σχετική βεβαίωση εμπειρίας). Θα κατατεθούν μαζί με την προσφορά βιογραφικά σημειώματα των τεχνιτών μαζί με επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου και βεβαιώσεις εμπειρίας....». Στο άρθρο 3 του ίδιου ως άνω Παραρτήματος προβλέπεται ότι «3.1 ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ... Προς διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να διαθέτουν και να καταθέσουν στην προσφορά τους, επί ποινή αποκλεισμού σε αντίθετη περίπτωση, τα παρακάτω: □ ISO 9001:2015 (Σύστημα Διαχείρισης ποιότητας) □ ISO 14001:2015 (Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης) □ ISO 45001:2018 (Σύστημα Διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία) □ ISO 37001: 2016 (Σύστημα Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας) □ ISO 50001: 2018 (Συστήματα Διαχείρισης της Ενέργειας) □ ISO 27001: 2013 (Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών). Ο υποψήφιος ανάδοχος, θα διαθέτει, στο μόνιμο προσωπικό του ή την στελέχωση της επιχείρησής τους, την παρακάτω ομάδα έργου, η οποία θα βρίσκεται στην επιχείρηση τουλάχιστον δύο (2) έτη πριν τη δημοπράτηση του έργου προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα/αμεσότητα ως προς την έναρξη των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς επίσης και η ευρύτερη συνεργασία της ομάδας έργου, για την οποία θα

Αριθμός απόφασης : 263/2024

υποβάλλει στο στάδιο της προσφοράς του, επί ποινή αποκλεισμού σε αντίθετη περίπτωση, όλα τα αναγκαία αποδεικτικά μέσα (κατάσταση ΣΕΠΕ, τίτλοι σπουδών, βεβαιώσεις αναγγελίας, άδειες επαγγέλματος, βεβαιώσεις εμπειρίας, κτλ). Συγκεκριμένα, θα πρέπει να διαθέτει: □ Έναν (1) Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο μηχανικό ΤΕ ή ΠΕ, ο οποίος θα οριστεί υπεύθυνος έργου, με αποδεδειγμένη αντίστοιχη εμπειρία σε αντίστοιχες συμβάσεις. Ο υπεύθυνος μηχανικός θα είναι κάτοχος σχετικής πιστοποίησης, αναφορικά με τη χρήση ... και θα προχωράει έπειτα από σχετικό αίτημα της τεχνικής υπηρεσίας σε θερμογραφικό έλεγχο ηλεκτρικών πινάκων (μέχρι 3 πίνακες ανά μήνα – εντοπισμός σημείων υπερθέρμανσης καλωδίων, κτλ). □ Έναν (1) Ηλεκτρολόγο Μηχανικό ΠΕ ο οποίος θα διαθέτει Γενική άδεια εκτέλεσης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων όλων των ειδικοτήτων και κατηγοριών. Ο Μηχανικός θα παρευρίσκεται στις εγκαταστάσεις του ..., όποτε ζητηθεί από την υπηρεσία (μέχρι 10 ώρες/μήνα), ως επικεφαλής της ομάδας τεχνικών. □ Έναν (1) Μηχανολόγο Μηχανικό ή Ηλεκτρολόγο Μηχανικό (Π.Ε. ή Τ.Ε.). ο οποίος θα αναλύει τα δεδομένα ηλεκτρικών καταναλώσεων (και λοιπά ενεργειακά δεδομένα) που θα του παραδίδει η τεχνική υπηρεσία και θα προχωράει σε υποβολή προτάσεων εξοικονόμησης ενέργειας ή κατανομής φορτίων ηλεκτρικών καταναλώσεων. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να διαθέτει πιστοποίηση Ενεργειακού Διαχειριστή, από αναγνωρισμένο φορέα (ΚΕΚ, Εμπορικό-Βιομηχανικό Επιμελητήριο, κτλ), στην οποία αποδεδειγμένα θα περιλαμβάνονται θεματικές-γνωστικές ενότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση Ενεργειακών Δεδομένων και την Ενεργειακή εξοικονόμηση στα κτήρια. Θα προσκομίσει με την προσφορά του, το σύνολο των προαναφερόμενων εγγράφων. □ Τέσσερις (4) αδειούχους τεχνίτες ηλεκτρολόγους...».

10. Επειδή, με τον μόνο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης περιγράφεται το αναγκαίο προσωπικό που καλείται να διαθέτει ο υποψήφιος ανάδοχος οικονομικός φορέας κατά την υποβολή προσφοράς με τα αντίστοιχα πτυχία και άδειες, καθώς επίσης προβλέπεται αντίστοιχα το προσωπικό αυτό να ανήκει στο μόνιμο προσωπικό της εταιρίας ή στην στελέχωση αυτής και, παράλληλα, να

Αριθμός απόφασης : 263/2024

βρίσκεται στην εταιρία για τουλάχιστον δύο (2) έτη πριν τη δημοπράτηση του έργου. Υποστηρίζει, δε, ότι ο εν λόγω όρος είναι δυσανάλογος, υπερβολικός και περιοριστικός του ανταγωνισμού και ως τέτοιος θα πρέπει να ακυρωθεί, διότι κατ' αρχήν δεν υφίσταται κανένας δικαιολογημένος λόγος που να πηγάζει από το αντικείμενο των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ένεκα του οποίου θα πρέπει να τίθεται ως ελάχιστη απαίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό συγκεκριμένο δηλούμενο προσωπικό να απασχολείται με μισθωτή σχέση εργασίας από τον υποψήφιο οικονομικό φορέα. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως κρίσιμο για την ορθή διασφάλιση της εκτέλεσης της σύμβασης είναι ο υποψήφιος οικονομικός φορέας να δεσμεύεται με την προσφορά του ότι θα παρέχει το ζητούμενο για κάθε Τμήμα προσωπικό, δηλαδή να δεσμεύεται και να προτείνει συγκεκριμένα άτομα/ομάδα έργου, εκ των οποίων καθένας θα δεσμεύεται εξίσου να αναλάβει και να εκπληρώσει συγκεκριμένα καθήκοντα, με σκοπό την εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου κάθε τμήματος, σε περίπτωση που ο υποψήφιος αναδειχθεί ανάδοχος του/των τμημάτων αυτών και πως ουδόλως απασχολεί ο τρόπος απασχόλησης του προτεινόμενου προσωπικού ή η υφιστάμενη σχέση εργασίας του, ούτε βεβαίως ενδιαφέρει η προηγούμενη διάρκεια της απασχόλησης αυτής, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι ο υποψήφιος δεσμεύεται πράγματι και μπορεί να συγκροτήσει την ζητούμενη ομάδα έργου όπως και ότι η εκάστοτε δηλωθείσα ομάδα έργου δύναται να εκτελέσει ορθώς και προσηκόντως το υπό ανάθεση αντικείμενο, καθότι, το μόνο κρίσιμο για την επιτυχή εκτέλεση της σύμβασης είναι τα προτεινόμενα μέλη της ομάδας έργου να διαθέτουν την ειδικότητα, την εμπειρία και τα προσόντα που ζητούνται με την διακήρυξη, πολλώ δε μάλλον, στην περίπτωση που ο επίμαχος όρος έχει την έννοια ότι, πέραν των 3 ατόμων, απαιτείται ο υποψήφιος οικονομικός φορέας να διαθέτει επιπλέον άτομα του προσωπικού αυτού, το οποίο να απασχολείται με μισθωτή σχέση εργασίας τα τελευταία 2 έτη, οπότε, η προσβαλλόμενη απαίτηση τίθεται πέραν κάθε αναγκαίου και εύλογου επιδιωκόμενου σκοπού, διότι, ουδόλως μπορεί βάσιμα να εξηγηθεί κατά ποιον τρόπο ένας τέτοιος υπερβολικός όρος εξυπηρετεί την καλή εκτέλεση της σύμβασης, ούτε επεξηγείται εκ των όρων της διακήρυξης για ποιον λόγο καθίσταται επιβεβλημένη η απαίτηση αυτή και

Αριθμός απόφασης : 263/2024

πως θα αξιοποιηθεί το εν λόγω προσωπικό. Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα αναφέρει πως στη Διακήρυξη εξειδικεύονται τα προσόντα τα οποία πρέπει να διαθέτει ο Διπλωματούχος Μηχανικός τα οποία χαρακτηρίζει παράλογα και συνίστανται στην κατοχή σχετικής πιστοποίησης, αναφορικά με τη χρήση ..., η οποία κρίνεται άκρως καταχρηστική, καθώς δεν υφίσταται Πτυχιούχος Ηλεκτρολόγος ή Μηχανολόγος Μηχανικός, πολλώ δε μάλλον όταν είναι κάτοχος πτυχίου πολυτεχνικής σχολής, ο οποίος δεν γνωρίζει απόλυτα την σωστή χρήση της ..., υποστηρίζοντας ότι το πτυχίο και μόνο του μηχανικού αποδεικνύει το γνωστικό του αντικείμενο και είναι ανεπίτρεπτο να γίνεται η χρήση διάφορων πιστοποιήσεων, για τον αποκλεισμό πολλών υποψήφιων αναδόχων από τον διαγωνισμό. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι παράλογος είναι και ο όρος που αναφέρεται στην κατοχή πιστοποίησης Ενεργειακού Διαχειριστή, από αναγνωρισμένο φορέα (ΚΕΚ, Εμπορικό-Βιομηχανικό Επιμελητήριο, κτλ), στην οποία αποδεδειγμένα θα περιλαμβάνονται θεματικές-γνωστικές ενότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση Ενεργειακών Δεδομένων και την Ενεργειακή εξοικονόμηση στα κτήρια. Ο όρος αυτός αναφέρει ότι εισάγεται πέραν του εύλογου και αναγκαίου μέτρου, καθώς, όχι απλά απαιτείται η σχετική πιστοποίηση του Ενεργειακού Διαχειριστή για να υπάρξει δικαίωμα συμμετοχής της εταιρίας στον διαγωνισμό, αλλά και η πιστοποίηση πρέπει να διαθέτει συγκεκριμένες θεματικές-γνωστικές ενότητες, επίσης, αναφέρει πως η ανωτέρω απαίτηση υπερκαλύπτεται από την κατοχή του πιστοποιητικού ISO 50001 2018 (Συστήματα Διαχείρισης της Ενέργειας) κάτι που καθιστά την συγκεκριμένη απαίτηση πλεονάζουσα και μη αναγκαία για την εκπλήρωση της σύμβασης. Συναφώς, ισχυρίζεται ότι τα κριτήρια επιλογής της εν λόγω διακήρυξης δεν μπορούν να αιτιολογηθούν από την φύση της σύμβασης ούτε από τις ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία θέτει ως αδικαιολόγητες προϋποθέσεις όλα τα ανωτέρω κριτήρια επιλογής, τα οποία συνδυαστικά επιτυγχάνουν την πλήρη εξάλειψη του θεμιτού ανταγωνισμού, κάτι το οποίο έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τον νόμο και τις γενικές αρχές που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς, σύμφωνα με όσα ακολουθούν.

Αριθμός απόφασης : 263/2024

11. Επειδή, στο άρθρο 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή διαβιβάζει, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης της προδικαστικής προσφυγής, μαζί με τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης και τις απόψεις της επί της προσφυγής, στις οποίες μπορεί να συμπεριλάβει και αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης. Στην ίδια παράγραφο ορίζεται, περαιτέρω, ότι οποιοδήποτε από τα μέρη δύναται να καταθέσει συμπληρωματικό υπόμνημα εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής. Στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου ορίζεται ρητώς ότι όλες οι προθεσμίες του άρθρου αυτού είναι αποκλειστικές. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι οι ως άνω προθεσμίες χαρακτηρίζονται από τις ίδιες τις εν λόγω διατάξεις ως αποκλειστικές, γιατί, ακριβώς, εξυπηρετούν την ανάγκη της έγκαιρης προσκόμισης ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, με τα εκατέρωθεν προβαλλόμενα, ώστε να καθίσταται δυνατή εντός των, επίσης, αποκλειστικών προθεσμιών, τόσο η εξέταση της υπόθεσης σε σαράντα (40) ημέρες, κατ' απώτατο όριο, από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του ίδιου ως άνω άρθρου, όσο και η έκδοση απόφασης εντός είκοσι (20) ημερών από τη εξέταση της προσφυγής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 367 παρ. 1 του ίδιου ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, καθίσταται αναγκαία η εντός της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας διαβίβασή τους, για τον πρόσθετο λόγο ότι με αυτές δύναται να παρατεθεί αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, επί της οποίας θα πρέπει να παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος, τόσο σε οποιοδήποτε μέρος για την αντίκρουσή της, όσο, κυρίως, και στο επιλαμβανόμενο της εξέτασης της προσφυγής Κλιμάκιο της ΕΑΔΗΣΥ, προς συνεκτίμησή τους, για την έγκαιρη και ορθή διάγνωση της διαφοράς. Άλλωστε, ο χαρακτηρισμός των προθεσμιών αυτών ως αποκλειστικών για τις ανάγκες της εντός των, επίσης, αποκλειστικών ως άνω προθεσμιών, εξέτασης και έκδοσης απόφασης από την ΕΑΔΗΣΥ, υπαγορεύτηκε για τον ίδιο λόγο, για τον οποίο, ομοίως, χαρακτηρίζονται ως αποκλειστικές και οι προθεσμίες του άρθρου 372 του ίδιου ν. 4412/2016, για

Αριθμός απόφασης : 263/2024

τις ενέργειες των διαδικών, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη εκδίκαση της υπόθεσης από το δικαστήριο. Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω, η διαβίβαση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής εκτός της πιο πάνω αποκλειστικής προθεσμίας των δεκαπέντε ημερών από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, δεν εξυπηρετεί τις προαναφερόμενες ανάγκες και έχει ως αποτέλεσμα να μη λαμβάνονται υπόψη από το Κλιμάκιο της ΕΑΔΗΣΥ, που εξετάζει την προδικαστική προσφυγή. Στην υπό εξέταση υπόθεση, στις 16.01.2024 η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, κοινοποίησε τις απόψεις της, όπως αυτές εγκρίθηκαν ομόφωνα με την υπ' αρ. ΕΗΔ 3 της .../12.01.2024 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, οι οποίες περιλαμβάνονται στο υπ' αριθ. πρωτ. .../18-12-2023 έγγραφο του Δ/ντή Τεχνικών Υπηρεσιών, οι οποίες, ως κατατεθείσες εκτός της δεκαπενθήμερης σχετικής προθεσμίας, ενόψει των αμέσως ανωτέρω, δεν λαμβάνονται υπόψη από το Κλιμάκιο.

12. Επειδή, όπως έχει κριθεί (βλ. ΕλΣυν 1815/2021, Τμήμα VII, σκ. 15) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 18, παρ. 1 και 4 του Ν. 4412/2016, ερμηνευόμενες υπό το πρίσμα του σκοπού της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, οι αναθέτουσες αρχές διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια, τόσο κατά το γενικό σχεδιασμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, όσο και κατά τον καθορισμό των ειδικότερων κριτηρίων και απαιτούμενων επιπέδων οικονομικής- χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας, ώστε να διασφαλίζεται η άρτια εκτέλεση της σύμβασης και, δι' αυτής, η επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού δημοσίου συμφέροντος, τηρώντας παράλληλα τις αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας. Οι αρχές αυτές επιβάλλουν οι θεσπιζόμενες απαιτήσεις, που από τη φύση τους μειώνουν τον αριθμό των ενδιαφερομένων που είναι ικανοί να υποβάλουν προσφορά, να είναι συναφείς με το αντικείμενο της σύμβασης και να μην περιορίζουν την ελευθερία του ανταγωνισμού υπέρμετρα ή τεχνητά, με σκοπό την αδικαιολόγητα ευμενή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων (βλ. ΕλΣυν Έβδ. Τμ. 765, 1398/2021, VI Τμ. 1346/2020, ΣΤΕ ΕΑ 335/2019, 203/2018).

13. Επειδή, επί του ισχυρισμού που αφορά στην κατοχή σχετικής πιστοποίησης, αναφορικά με τη χρήση ..., λεκτέα τα εξής: Όπως προεκτέθηκε, αντικείμενο της συναφθσόμενης σύμβασης είναι η παροχή ... Ειδικότερα, ως προς τον έναν (1) Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο μηχανικό ΤΕ ή ΠΕ που ζητείται, στη Διακήρυξη προβλέπεται ότι αυτός *«θα είναι κάτοχος σχετικής πιστοποίησης, αναφορικά με τη χρήση ... και θα προχωράει έπειτα από σχετικό αίτημα της τεχνικής υπηρεσίας σε θερμογραφικό έλεγχο ηλεκτρικών πινάκων (μέχρι 3 πίνακες ανά μήνα – εντοπισμός σημείων υπερθέρμανσης καλωδίων, κτλ)»*. Δεδομένου ότι, μεταξύ άλλων, αντικείμενο του εν λόγω μηχανικού θα είναι ο θερμογραφικός έλεγχος ηλεκτρικών πινάκων, η τεθείσα απαίτηση περί κατοχής σχετικής πιστοποίησης χρήσης ... δεν παρίσταται μη αναγκαίος, άλλως μη ανάλογος ως προς τις αρμοδιότητες του συγκεκριμένου μηχανικού. Αβάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι *«Το πτυχίο ... και μόνο του μηχανικού αποδεικνύει το γνωστικό του αντικείμενο»*, δεδομένου ότι δεν απαιτείται απλώς η απόδειξη του γνωστικού αυτού αντικειμένου, αλλά, περαιτέρω, η απόδειξη κατοχής της σχετικής πιστοποίησης που αφορά στη χρήση ..., ήτοι αφορά σε εξειδικευμένη γνώση του πτυχιούχου μηχανικού. Συναφώς, ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας που αφορά στον έναν (1) Μηχανολόγο Μηχανικό ή Ηλεκτρολόγο Μηχανικό (Π.Ε. ή Τ.Ε.), ο οποίος θα αναλύει τα δεδομένα ηλεκτρικών καταναλώσεων (και λοιπά ενεργειακά δεδομένα) που θα του παραδίδει η τεχνική υπηρεσία και θα προχωράει σε υποβολή προτάσεων εξοικονόμησης ενέργειας ή κατανομής φορτίων ηλεκτρικών καταναλώσεων, η απαίτηση περί κατοχής πιστοποίησης Ενεργειακού Διαχειριστή, από αναγνωρισμένο φορέα (ΚΕΚ, Εμπορικό-Βιομηχανικό Επιμελητήριο, κτλ), στην οποία αποδεδειγμένα θα περιλαμβάνονται θεματικές-γνωστικές ενότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση Ενεργειακών Δεδομένων και την Ενεργειακή εξοικονόμηση στα κτίρια, παρίσταται προδήλως ανάλογος και συναφής με το αντικείμενο του συγκεκριμένου μηχανικού. Επομένως, οι σχετικοί ισχυρισμοί απορρίπτονται ως αβάσιμοι, οι δε προσβαλλόμενοι όροι παρίστανται νόμιμοι.

14. Επειδή, μετά την κρίση ως νόμιμων των ως άνω προσβαλλόμενων όρων της Διακήρυξης, δυνάμει των οποίων η προσφεύγουσα, όπως η ίδια

Αριθμός απόφασης : 263/2024

ανέφερε στην προδικαστική προσφυγή της «καθόσον κατ' αρχήν διαθέτουμε τα επίμαχα προσόντα για την υποβολή προσφορά, εμποδιζόμαστε δε ουσιωδώς στην υποβολή αυτής μόνον από τους προσβαλλόμενους με την παρούσα όρους», καθίσταται αποκλειστέα από τον διαγωνισμό, οι λοιποί προσβαλλόμενοι με την προδικαστική προσφυγή ισχυρισμοί που αφορούν λοιπούς όρους της Διακήρυξης, καθίστανται απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΣτΕ 1560/2022, σκ. 9). Τούτο διότι, η προσφεύγουσα δεν διαθέτει, πλέον, έννομο συμφέρον, προκειμένου να αμφισβητήσει οποιονδήποτε άλλο όρο της Διακήρυξης του διαγωνισμού, στον οποίο δεν μπορεί να λάβει μέρος επιτυχώς (βλ. ΣτΕ 1560/2022, σκ. 9, πρβλ. ΣτΕ 1245/2022, σκ. 30, 308/2020, σκ. 6, 2030/2011, σκ. 11, Ε.Α. 124/2015, σκ. 12). Κατά συνέπεια, ο μόνος λόγος της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής απορρίπτεται στο σύνολό του.

15. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, το δε παράβολο να καταπέσει.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 17.01.2024 και εκδόθηκε στις 05.02.2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ